

Bus-bus

Gacsiye Waalid ama Wakiil,

Qof ku jira barnaamijka ayaga xanaanada ilmaha ayaa laga helay bus-bus. Haddii ilmahaagu uu joogay xanaanada maalaha soo socda, waxa laga yaabaa inuu la kulmay bus-buska*:

(Taariikhaha)

Maxaa keena bus-buska?

Bus-buska waxa keena jirro ay wadato fayraska 'varicella'.

Waa maxay calaamadaha bus-busku?

Calaamadaha bus-busku waa: dareen xanuun, qandho iyo xabuub maqaarka, oo badi cuncun leh. Xabuubku wuxu ku bilbtaa xabaddka, dhabarka, kilinkilada, qoorta iyo wejiga. Marka hore waxa gaduud buurbuur ah oo marka danbe biyo yessha dhawr saacadood godahood. Nabaradaasi biyaha lihi waxay ku baab'aan kadib dhawr maalmood.

Intee ayey gaadhsiisan tahay ba'naanta bus-busku?

Inkasta oo uu bus-busku yahay jirro fudud, ba'anaan sida oof wareen (kolba aariyo) iyo jiro maqaar ayaa dhaca. Kahor intaanay jirin talaalka bus-busku, waxa jiray ilaa 4 million oo kiis oo bus-bus Ameerika sannad kasta iyo 100 qof oo u dhinta bus-bus sannad kasta.

Siduu qofku u qaadi karaa bus-bus?

Dadka waxay ula kulmay bus-buska dheecaanka ka yimaada sanko ama afka qofka qaba bus-buska marka uu qofku qufaco, hindhiso, ama candhuufta qofka qaba bus-buska (koob la wadaago ama alaab), ama taabashada dheecaanka nabarka bus-buska.

Intee in le'eg ayey ku qaadataa inuu qofku qaado canbaar kadib marka uu qofka la kulmo?

Jirradu badi waxay ku muuqataa inta u dhaxaysa 13 iyo 17 maalmood kadib la kulanka, laakiin waa dhici kartaa 10 maalmood iyo ilaa 21 maalmood kadib la kulanka

Goorma ayaa qofka qaba bus-busku uu cid qaadsiin karaa?

Qofka bus-buska qabaa waa qaadsiin karaa min hal ilaa laba maalmood kadib xabuubku markay soo yaacaan ilaa dhammaan ay dilaacayaan oo baab'ayaan, badi ilaa 6 maalmood kadib soo baxa xabuubka.

Ma ka ilaalin karaa in aanu ilmahaygu u soo dhicin bus-bus?

Talaalka ayaa ka ilaali kara bus-buska ayaa jira (talaalka varicella) oo lagula taliyaa ilmaha jira 12 bilood ama ka weyn ee aan qaadin bus-bus. Haddii talaalka varicella la siiyo isaddex maalmood godahood, waa ka celin kartaa ama ka yarayn karta culayska jirrada. Haddii ilmahaagu qaatay talaalka varicella ama qaaday bus-bus, la xidhiidh takhtarkiisa oo u sheeg inuu ilmahaagu la kulmay bus-bus.

Haddii ilmahaygu qaado bus-bus, inuu ka joogo miyaa xanaanada ilamaha?

Ilmaha qaada bus-bus waa laga saari karaa xanaanada ilaa nabaradu engegayaan oo xidhmayaan (ailaa hal toddobaad kadib soo bixista xabuubka).

Uur baan leeyahay. Weligay ma qaadin bus-bus ama ma qaadan talaalka varicella, oo waxaan la kulmay qof qaba bus-bus. Maxaan sameeyaa?

Naag uur leh oo aanu ku dhicin bus-bus oo aan qaadan talaalka varicella, oo la kulantay bus-bus waa inay si degdega u la xidhiidhaa takhtarkeeda.

